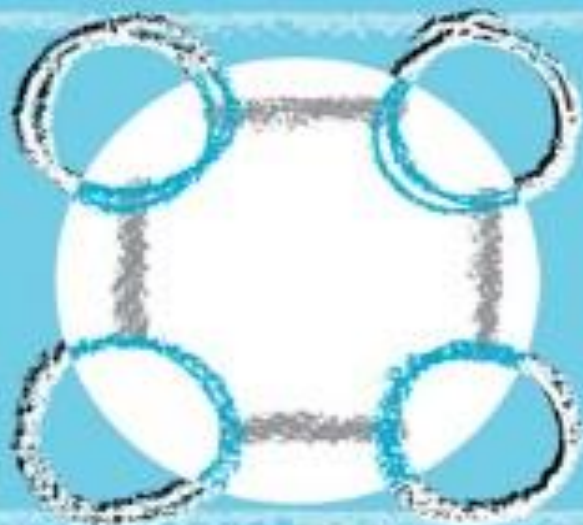

2. nacionalna konferenca JEZIKI V IZOBRAŽEVANJU – JEZIKI NAS POVEZUJEJO

Ljubljana, 15. april 2016

Medjezikovni prenosi med angleščino in nemščino
dr. Liljana Kač, Zavod RS za šolstvo

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Kako?

Večjezikovni pristop.
Didaktika terciarnih
jezikov.

Prenos = transfer
Rezultat prenosa = transferenca

Kje?

Kje?
V nemških sestavkih
slovenskih učencev.
Po jezikoslovnih
ravninah.

**Medjezikovni
med angl.
nemš.**

Zakaj?

- Podobnost med angl. in nem.
- Učenje v šoli
- Angleščina kot globalni jezik

Kdaj?

Če sta si jezika podobna.
Če je znanje jezika na višji ravni.
Če ima jezik večjo družbeno moč.
Če učenec bolj verjame, da sta si
jezika podobna.

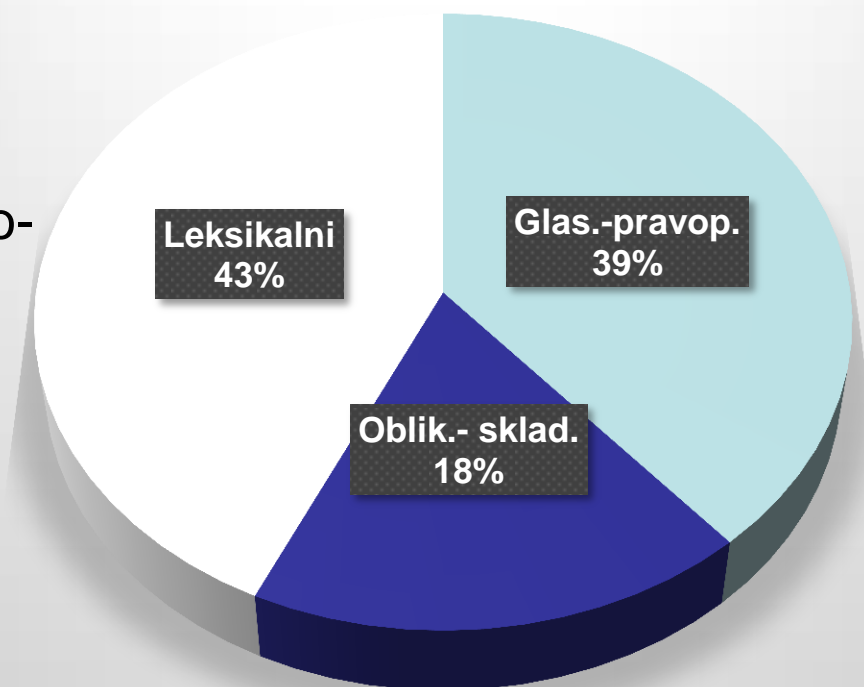
Prenosi po jezikoslovnih ravninah

Prenosi

Leksikalni
(6 tipov)

Glasoslovno-
pravopisni
(9 tipov)

Oblikoslovno-
skladenjski
(6 tipov)

Tipi transferenc na glasoslovno pravopisni ravnini

Zap. št.	Tip transference	Zgledi	Št. sk. 159
(1)	c/k	<i>cann, becleidung</i>	9
(2)	sh/sch	<i>Ich washe, schön</i>	15
(3)	ch/tsch	<i>Chus</i>	1
(4)	gh/g	<i>liegt, light</i>	11
(5)	oo/u	<i>Football</i>	3
(6)	y/j	<i>yare</i>	5
(7)	podvojeni soglasniki	<i>komen, ein Glass</i>	45
(8)	Ich/ich	<i>Ich</i>	35
(9)	is/ist	<i>is</i>	35

Tipi transferenc na oblikoslovno skladenjski ravnini

Zap. št.	Tip transference	Zgledi	Št. sk. 75
(10)	Množinska oblika samostalnika	<i>Freunds, einwohners, museums</i>	9
(11)	Rodilniška oblika samostalnika	<i>mein Foters name, Stad Sloweniens</i>	2
(12)	Samostalniške zloženske	<i>die bus haltestelle, Sommer Kleidung, Telefon Nummer</i>	28
(13)	Os. glag. oblika v 3. os. edn. sed.	<i>it liegts in Mitteleuropa, it Regnets</i>	4
(14)	Naklonski glagoli	<i>Wir kann viele Spaß haben. Du muss einen Pullover bringen.</i>	29
(15)	Predlog <i>in</i>	<i>Im Morgen, Im Nachmittag</i>	3

Tipi transferenc na leksikalni ravnnini

Zap št.	Tip transference	Zgledi	sk. 177
(16)	Podobne: neposredni prevzem	<i>name, house, weather, I, hot, with, and</i>	64
(17)	Podobne: posredni prevzem	<i>Temperature, football, Bed, Weather, wie (wir), denn (dann)</i>	37
(18)	Zemljep. lastna imena	<i>Slovenia</i>	17
(19)	Izrazi za sorodnike	<i>Father, Moter, Bruther, Swester</i>	20
(20)	Lažni prijatelji	<i>Die Unterricht start um 8 Uhr.</i>	22
(21)	Fonološko nesorodne, pomensko ustrezne	<i>Castle Bognsperk, dresser, trousers, es gets heis, very</i>	17

Ugotovitve iz analize transferenc

Največ prenosa:

- ❖ Leksikalna ravnina:

skupno germansko besedje, anglizmi v nemščini in internacionalizmi

- ❖ Glasoslovje s pravopisom:

za isti glas različna pravopisna pravila

- ❖ Oblikoslovje in skladnja:

samostalniške zloženke, naklonski glagoli

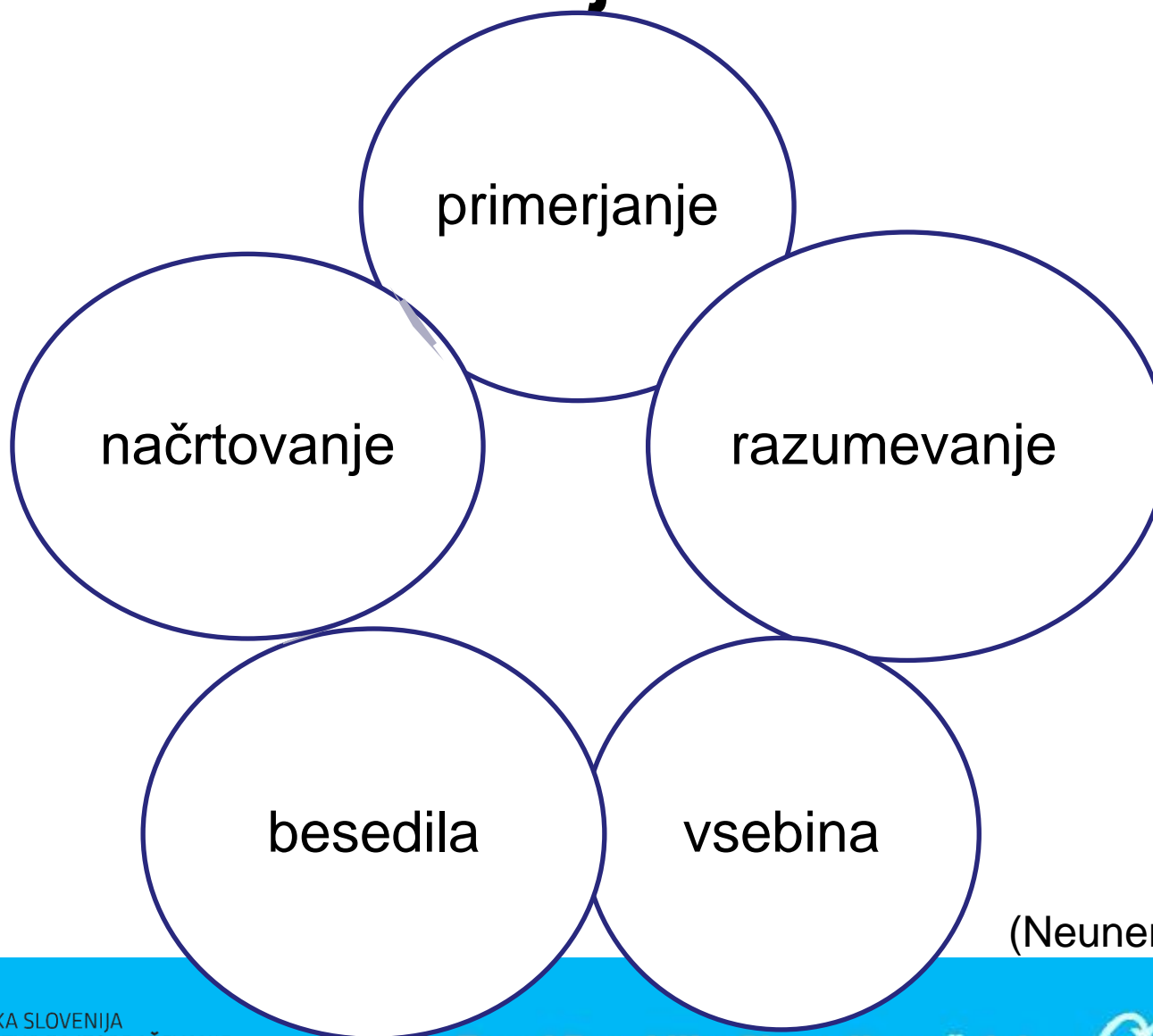

Pedagoška priporočila za pouk nemščine ob hkratnem učenju angleščine

- večjezikovni pristop: ena sporazumevalna zmožnost
- učenčevo zaznavanje podobnosti nemščine z angleščino
- učiteljevo navezovanje na učne načrte SLO, A in drugih šolskih predmetov
- transference so normalen pojav, vmesna faza pri učenju jezikov,
- pozitiven odnos do jezika in učenja jezikov

Didaktika terciarnih jezikov

(Neuner idr., 2009)

Večjezikovni pristop na različnih ravneh

država

- Državna jezikovna politika
- Priporočila EU, Sveta Evrope, globalno dogajanje

šola

- Povezovanje s starši in okoljem
- Večjezikovni šolski kurikulum

učni predmet

- Povezovanje z drugimi jeziki in vsebinami drugih predmetov
- Navezovanje iz in na druge jezike

Priporočila za pouk na glasoslovni ravnini s pravopisom

1/2

Različni zapis enakih glasov

- /f/ = *f* oz. *v* (*father/Vater*),
- /s/ = *s* oz. *ss* ali *ß*
(*you must/du musst*),
- /u/ = *oo* oz. *u* (*good/gut*),
- /au/ = *ou* oz. *au*
(*house/Haus*),
- /k/ = *c* oz. *k* (*can/kann*),
- /l/ = *e* oz. *ie* (*here/hier*),
- /ʃ/ = *sh* oz. *sch*
(*English/Englisch*)

Pravila glasovnih parov

Preživali smo
visokonemški
premik
soglasnikov

Glavovni pari

s premikom (nemščina) brez premika (angleščina)

t→ss	4/5
k→ch	4/5
t→ts	5/6
p→pf	6/7
ß→b	7/8
b→p	8/9
d→t	8/9
dg→ck	8/9
þ→d	9/10

g) gut	good
g) Schiff	ship
g) essen	eat
g) machen	make
g) Zehe	toe
g) Apfel	apple
g) geben	give
g) Rippe	rib
g) Tag	day
g) Brücke	bridge
g) Dorn	thorn

Priporočila na glasoslovni ravnini s pravopisom

2/2

Enak zapis – različna izgovarjava

hand/Hand, name/Name

Velika začetnica

- posebnost nemščine: samostalniki
- posebnost angleščine: lastnoimenski pridevniki (*German language*) in os. zaimek v 1. os. edn. (*Can I have a ball?*)

Poimenovanja slovničnih kategorij v treh jezikih:

samostalnik = a *noun* =
das Substantiv / das Nomen,
zaimek = a pronoun =
das Pronomen
glagol = a *verb* = *das Verb*
pridevnik = an adjective =
das Adjektiv

Priporočila na oblikoslovni ravni 1/2

Skupne značilnosti med A in N, ki jih slovenščina v taki obliki ne pozna:

- šest vzporednih glagolskih oblik za izražanje glagolskega časa,
- naklonski glagoli,
- razlikovanje med šibkimi in krepkimi glagoli,
- glagoli z ločljivo pripono,
- samostalniški členi (določni, nedoločni, ničti),
- dve števili samostalnikov (ednina in množina),
- množinske oblike samostalnika (–s, s premeno samoglasnika ali z ničtim morfemom),
- saški rodilnik,
- oblike stopnjevanih pridevnikov

Priporočila na oblikoslovni ravni 2/2

Podobnosti pri:

zaimkih (*I/ich, we/wir, my/mein, she/sie, it/es, my/mein*),

predlogih (*for/für, in/in, of/von, on/an, to/zu, with/mit*),

veznikih (*and/und, or/oder, as/als, wenn/when, first/zuerst, then/dann*)

Pozor pri lažnih prijateljih:

while ≠ *weil* (= *because*);

our ≠ *euer* (= *your*); *also* ≠ *also* (= *so*)

Besedotvorje

Samostalniške zloženke v N in A, v SLO samostalniške besedne zveze:

das Computerspiel / a computer game / računalniška igra;

die Geburtstagsparty, / a birthday party / rojstnodnevna zabava/zabava za rojstni dan;

Namesto zlaganja v SLO bolj običajna izpeljava:

die Badehose / a swimwear / kopalke;
der Parkplatz / a car park / parkirišče

Priporočila na skladenjski ravnini

Podobnosti med A in N:

Začetni položaj os. glag.
obl. v vzkličnih, želelnih in
odločitvenih vprašalnih
stavkih:

Come here! / Komm hier!

Are you happy? Bist du glücklich?

Neopustni osebek:

I like music / Ich mag Music

Neosebni zaimek:

It's sunny / Es ist sonnig.

Nemške posebnosti:

Glagolski okvir;

Inverzija: *Dann habe ich das Frühstück.*

Različni skloni – različne stavčne funkcije.

Različni predlogi – različni skloni.

Različni spoli – različni členi – različne končnice.

Glagolski okvir

Ich weiß, dass er eine Schwester hat.

Schnell weggehen!

Ich kann Deutsch sprechen.

Er hat eine Stunde auf sie gewartet.

Priporočila na leksikalni ravni

Učenje olajšajo podobnosti v:

- skupnem germanskem besedišču - izrazi za števila, dneve, mesece, barve, strani neba, sorodnike, države, predlogi, zaimki, vezniki, elementarni glagoli (*haben, gehen*) in pridevniki (*alt, jung, neu, gut*)
- anglizmih v nemščini: šport (*Basketball*), oblačila (*T-Shirt*), prehrana (*Pudding, Cornflakes*),

IKT (*E-Mail, surfen, klicken*),
potrošništvo (*Shopping*)

- v skupnih internacionalizmih:
Meter, Kilogramm, der Moment, die Person, die Temperatur, die Nation, der Ozean, das Hotel, modern, circa, ideal, intelligent, tolerant.

- Pozor pri lažnih prijateljih:

- **brausen/brush* (*putzen*),
- **starten/start* (*anfangen*),
- **stehen/stay* (*bleiben*),
- **studieren/study* (*lernen*)

Are you feeling
Tense? Irregular?
Moody?

You must be
a [redacted]!

I survived
the Great [redacted]

I want to be
a [redacted]

it's never
stressed!

